

Dagens indre frikvarter

Udskiftninger i styrelsen

1. april var skiftedag i styrelsen. Tove Borch, foreningens næstformand og mangeårige pædagogisk ansvarlige, valgte ikke at genopstille. Bine Herold, der har været medlem af styrelsen i 4 år, blev ikke genvalgt. Til begge vil jeg gerne sige tak for indsatsen for medlemmerne i Århus Lærerforening.

Samtidig betyder et farvel også et goddag. Nye i styrelsen er Anna Bang Sinnbeck fra Skåde Skole og Arne Krogsgaard fra Åby Skole. Jeg vil gerne ønske jer tillykke og velkommen til styrelsesarbejdet.

Søren Aakjær

Konstituering: En række formalia skal overholdes, når den afgående styrelse overdrager forretningen ÅLF til den nye. Her godkender Arne Krogsgaard og Anna Bang Sinnbeck foreningens regnskab.

Goddag & farvel

Receptionsløverne har haft kronede dage i ÅLF. Først tog foreningen afsked med to skattede konsulenter. Senere blev der sagt farvel og goddag til en ny styrelse. 13. april inviterede den afgående og kommende formand på en reception i Grønnegade.

Forvaltningschef i Århus Kommunes børne- og ungeafdeling, Hans Vedel, afslørede ved receptionen for Poul Keller og Marie Ferk, at de to afgående ÅLF-konsulenter i daglig, intern omtale i Børn og Unge har heddet henholdsvis Hejren og Kommissæren. Den skarpsindige læser må selv regne ud hvem, der er hvem? ☺

Jens Brejnrod fra Center for Dagområdet takkede Tove Borch for samarbejdet med 'de mindre medlemsgrupper'.

10.000 kroner til sommerlejr

Styrelsen bliver ofte anmodet om støttebidrag til mere eller mindre velgørende formål eller politiske arrangementer. Én ansøgning får altid lov at slippe igennem det bevilgende nåleøje – *støtte til sommerlejren på Ahl*.

Foreningen har en repræsentant i Ahl Fondens bestyrelse, men bevæggrunden for at yde tilskud skal nærmere hentes i sommerlejrens tilbud som fx forklaret af medlem af styrelsen og lærer på Næshøjskolen, Dorthe Ryom Fisker:

– Jeg havde i sommeren 2011 en

af mine elever på Ahl sommerlejr. Da vi mødes første dag efter ferien, møder jeg en pige, der er en meget stor oplevelse rigere. Hun er ivrig for at fortælle og beretter beskrivende om en lejr, hun aldrig vil glemme.

Hun har fået nye venner og mødt voksne, der på alle måder har gjort en forskel.

Pigen har haft den 'bedste ferie i hele sit liv', og da jeg senere møder hendes far, bekræfter han hendes glæde over lejren.

Far og datter beder mig allerede på det tidspunkt om at være meget opmærksom på næste års tilmeldinger. Min elev har i indskolingsårene haft det svært både på det sociale og faglige plan. Ahl opholdet har efter min bedste overbevisning givet hende en selvtillid og et overskud, der betyder, at hun i dag har det langt bedre i skolen.

Støtte til lærerne i Randers & Halsnæs

Det såkaldte partnerskab mellem KL og enkelte kommuner har ofte ført til konflikt. Det gælder blandt andet i Randers og Halsnæs.

Det fik de aarhusianske lærere til på generalforsamlingen den 16. marts 2012 at sende en støtteerklæring til kollegerne i de to byer

I stedet for dialog, samarbejde og tillid til gavn for kvaliteten i undervisningen, dikteres der nu undervisningsprocenter fra kommunens side. Mistilliden overfor lærerne er til skade for en god skole, påpegede generalforsamlingen. Læs mere om GF side 9-12.

Kurser for ledige

– ÅLF er ved at geare sig til også at være en forening for de ledige. Det er ikke noget, vi heldigvis har den store erfaring med, men det er helt afgørende, at også ledige medlemmer kan bruge deres forening, lød det fra ÅLF formanden på generalforsamlingen i marts måned. Et af initiativerne for de ledige er en række kurser i brug af SmartBoard ud fra forskellige faglige vinkler.

Læs mere på aalf.dk

MED formanden i systemet

Brug MED-systemet

Ifølge aftalen om medindflydelse og medbestemmelse skal der være et MED-udvalg på alle de ledelsesniveauer, der findes i en organisation. MED-udvalgets funktion er at give ledere og medarbejder mulighed for at drøfte forhold vedrørende personaleforhold og arbejdspladsforhold, herunder arbejdsmiljø.

For Århus Lærerforening er MED-systemet et vigtigt redskab til at få indflydelsen på ledelsesretten. Derfor prioriterer vi tid og kræfter på det, når det gælder om at styrke samarbejdet mellem

AMR og TR og bredt i forhold til at understøtte systemet.

I forbindelse med at Børn og Unge har ændret områdestruktur, er der kommet nye OmrådeMED. Disse udvalg har indflydelse på områdechefens ledelsesret og derfor er det et vigtigt udvalg. Opfordringen herfra: Brug MED-systemets muligheder for indflydelse.

St. J. Bakker

Århus Lærerforening

- 5. **Netnyt – uddrag fra aalf.dk**
- 13. **Arbejdet var en gave**
- 14. **Flot medlemsopbakning til årets generalforsamling**
Krisebevidstheden og den økonomiske usikkerhed var gentagne temaer til ÅLF's generalforsamling 2012. De tunge præmisser skræmte dog ikke medlemmerne væk fra hverken debatten, valget eller festen
- 18. **Det betaler sig at sænke klassekvotienterne**
En svensk undersøgelse viser, at eleverne vil højne deres udbytte af undervisningen med cirka 10 procent, hvis klassestørrelsen nedsættes med 5 elever
- 19. **Et værn mod dårligt kammeratskabs smuds**

Lærer i Aarhus

- 6. **Mindfulness – dagens indre frikvarter**
Når Linda Heide Ottosen på Risskov Skole har 4.c, er mindfulness en naturlig del af timerne.
- 20. **Den sociale bagside**
Bunkekobberbryllup på Hasle Skole

Udblik

- 8. **Spot på ...**
- 11. **De er piloter på digitalisering**
- 12. **Skolens kulturarv**

□ Næste nummer af SKOLEN:

Nummer: 4 2012
Annoncer efter aftale med redaktionen på telefon 40850283 eller mala@dlf.org
Udkommer: 4/6

Artikelforslag og ideer kan sendes til SKOLENs redaktion på mala@dlf.org

Af Jesper Weber Skorstengaard og Søren Aakjær

Vi vil en skole, der sikrer faglighed og fællesskab for alle

Lærerne på Frederiksberg ved København har besluttet at bruge 100.000 kroner på at sætte kvalitet i folkeskolen på den kommunale dagsorden. Hvorfor dog anvende kredsens midler på at finansiere et skridt, som enhver kommunalpolitiker burde stå i kø for at finansiere af kommunens egen pengekasse?

Svaret er desværre, at de frederiksbergiske politikere i lighed med kommunalpolitikere i en række andre byer har ladet sig forblænde af en task force fra KL, der inviterer sig selv indenfor med løfter om, at den lokale skoles kvalitet kan hæves ved simple ændringer i lærernes arbejdstid.

Lærerne på Frederiksberg frygter med en vis ret, at det påståede kvalitetsløft snarere har til hensigt at spare penge fremfor at give eleverne den bedst mulige undervisning.

Vi har al mulig grund til at ønske vore kolleger på Frederiksberg held med deres projekt, og måske kan vi tillade os at glæde os over, at vi her i byen *ikke* er landet i sådan en bizar og ulykkelig situation som frederiksberglærerne.

I disse måneder er der gang i debatten på Aarhus Kommunes blog *Kvalitetsløftet – et løfte til folkeskolen*

Bag initiativet står ÅLF, Århus Skolelederforening, Foreningen af Skolebestyrelser i Århus, en række andre interessenter omkring folkeskolen samt skolerådmand Kristian Würtz.

ÅLF er med i det samarbejde, fordi det er vigtigt for de aarhusianske lærere, hvordan kvaliteten i skolen fastholdes og udvikles. Også i en sparetid. Der er to store temaer på spil, som i høj grad har indflydelse på lærernes arbejdsdag: En kommende skolestruktur og lærernes arbejdstidsaftale.

Begge områder hænger uløseligt sammen med en debat om kvalitet, og i hvordan fremtidens folkeskole i Aarhus skal se ud.

Lærernes fagforening går populært sagt på to ben. Et pædagogisk ben, der bærer skoleudvikling og et fagligt ben, der bærer løn og arbejdstid.

Som bekendt går det bedst, hvis man bruger begge ben for at komme frem, og det er ud fra det princip, vi byder ind i samarbejdet omkring folkeskolen i Aarhus. □

Vi dør ikke uden kamp

Bomben sprang i uge 15. Den ventede konsulentrapport med anbefalinger til den fremtidige skolestruktur i Århus skulle offentliggøres, men et par dage for tidligt havde den aarhusianske medieverden fået fingre i den. Det betød, at den orientering, der skulle finde sted på lærerværelserne, nu skulle afholdes tidligere end beregnet. Mange lærere havde gennem aviser og radio læst eller hørt rapportens konklusioner. Flere fik morgenkaffen galt i halsen, da de kunne forstå, at deres skole nu er lukningstruet.

Fra Vorrevangskolen, der i rapporten er placeret i gruppen med de første 6 lukningstruede skoler, fortæller TR Torry Møller Andersen om et meget forundret lærerværelse.

– Alle var meget overraskede over rapportens konklusioner. At vores skole er så meget i spil, det er ganske enkelt ikke til at forstå. Vi betragter os selv som en skole med tre spor. Alle vores specialklasser er et spor. I en specialklasse er der selvfølgelig ikke mange elever, og derfor lever vi ikke op til kravet om at være en meget stor skole med 800 elever. Men, at man kan tage en så god og velfungerende skole i dette lokalområde med i overvejelserne om lukning, det har forundret os meget. Det er vores klare beslutning på lærerværelset, efter det første chok har lagt sig, at vi nu er klar til at kæmpe konstruktivt i mod lukning. Vi har opsat en række møder for skolebestyrelsen og for MED-udvalget, og jeg afholder møder for alle personalegrupperne med tilknytning til undervisningen. Det gør jeg sammen med socialpædagogernes tillidsrepræsentant. Ja, og så er det vigtigt for mig at sige, at jeg ikke er sat i TR-verdenen for at lukke skoler, slutter Torry af. Han var for et par år siden TR på den nu lukkede Frydenlundskolen.

På Viby Skole, der også er blandt gruppen med de første 6 lukningstruede skoler, var der en blandet stemning ved orienteringen, fortæller TR Jesper Lundtoft Jørgensen.

– Vi kan ikke rigtig forstå, at Viby Skole er blevet taget med

i rapporten om skolelukninger. Og så er vi endda med i alle tre scenarier. Derfor var det med blanding af skuffelse og surhed, da vi første gang blev orienteret om rapportens konklusioner. Men vi har en fast beslutning om, at vi ikke dør uden kamp. Vi har en meget flot kvalitetsrapport, og vi har en forventning om, at der også skal være kvalitative kriterier for lukning end bare ren matematik. Så hos os er lærerne klar til modsvar, lige som skolebestyrelsen også er i gang med at mobilisere forældrene, siger Jesper. □

Fakta:

Konsulentfirmaet Brøndum og Fliess udpeger seks skoler til lukning og sætter navne på yderligere seks, som foreslås lukket alt efter hvilket scenarie, de aarhusianske politikere sætter sig fast på. Navnene på de seks er Kolt Skole, Læssøsgades Skole, Sødalskolen, Vejlbys Skole, Viby Skole og Vorrevangskolen. De øvrige skoler, som kan komme på tale er Elev Skole, Ellekærskolen, Grønløkkeskolen, Hasle Skole, Rundhøjskolen og Samsøgades Skole.

Faglighed og fællesskab går hånd i hånd

En elev, som Uddannelseschef på VIA UC **Elsebeth Jensen** interviewede i forbindelse med sit ph.d. projekt, svarede på spørgsmålet om, hvorfor man egentlig går i skole:

– Det er jo både for at lære noget og for at have et socialt liv. Altså hvis man bare sad derhjemme, så ville man jo nærmest ikke leve.

Elsebeth Jensen konstaterer, at pigen vidste det, som mange forskere glemmer i dag: At faglighed og fællesskab ikke kan adskilles. □

Læs netnyhederne i deres fulde længde på aalf.dk

Ramt af jobbet?

Når kommune, ledelse, elever, forældre eller kolleger vil indføre uønskede forandringer i DIT arbejdsliv

ÅLF har udsendt en pjeces om reaktioner og information om, hvor du kan hente hjælp, hvis du bliver udsat for store forandringer på jobbet. Hent den på www.aalf.dk

Hvad mener du?

Bag 'Kvalitetsløftet – et løfte til folkeskolen' står en lang række parter, som alle vil en aarhusiansk folkeskole, der sikrer faglighed og fællesskab for alle. Men hvad er meningen? Hvordan vil parterne sikre faglighed? Og har fællesskabet en grænse? Deltag i debatten på www.aarhus.dk

Mindfulness – dagens indre frikvarter

Når Linda Heide Ottosen på Risskov Skole har 4.c, er mindfulness en naturlig del af timerne. Resultatet er styrkede relationer og skærpet koncentration for både lærer og elever

Af Dorthe Lundh, freelancejournalist

Skrاملen af stole er kort og målbevidst. Eleverne i 4.c og deres lærer, Linda, rykker hurtigt ind i en kreds mellem bordene. Bertil tager ordet og siger roligt og langsomt:

– I sætter jer helt tilbage på stolen, I retter ryggen og lukker øjnene. Mærk jeres fødder. Mærk, at I har gået på dem i dag.

Rutineret guider han klassekammeraterne på en bevidsthedstur igennem hele kroppen.

Siden Linda begyndte på kurset *Mindfulness og empati* på VIA Center for Undervisningsmidler i august 2011, bruger hun mindfulness i sin undervisning. Især som små pauser, der bringer energien og fokus tilbage til det, der er på programmet i en dobbelttime.

Små øvelser, stor effekt

– Den mindfulness, jeg bruger i undervisningen, er ganske enkle øvelser, der hjælper eleverne til at koncentrere sig

Nogle gange vælger jeg øvelser, der giver energi, andre gange dem, der giver ro og fordybelse. Ud over de gevinster, der alene er ved energi, ro og fordybelse, er det tydeligt, at øvelserne har udviklet noget

i mellem eleverne. De lytter og er mere åbne over for hinanden, fortæller Linda.

Da Bertils øvelse er slut, evaluerer klassen:

”Det var dejligt”, ”Det var rigtig godt,

Linda Heide Ottosens elever får altid lov til at evaluere og fortælle om deres oplevelser, når de er færdige med en øvelse i mindfulness.

De fleste elever i 4.c er nu så rutinerede, at de kan slappe helt af under de små fokuserede pauser i undervisningen, som mindfulness giver.

at du fik så meget af kroppen med, Bertil”, ”Du har taget kritikken fra nogle af de andre øvelser med dig – nu var det rigtig godt,” lyder nogle af tilbagemeldingerne fra kammeraterne.

Det er nyt, at eleverne er begyndt selv at lede øvelserne, men det er et vigtigt element for Linda:

– På den måde gør de mindfulness til deres eget. De er ikke afhængige af mig, og de kan derfor bruge øvelserne i andre sammenhænge, fortæller hun.

Selv arbejder hun sammen med to kollegaer, som hun var på kursus med, for at gøre mindfulness til et mere integreret pædagogisk redskab på Risskov Skole. Hun har særligt gode oplevelser med at bruge mindfulnessøvelser, når hun er støttelærer for en elev med ADHD. Som en del af inklusionsindsatsen har Linda introduceret eleven til vejtrækningsøvelser, og nu er hans ukontrollerede vredesudbrud sjældne.

Mindfulness har eget lokale

Også i årgangsteamet er Linda ved at gøre mindfulness til et fast element:

– Vi bruger nogle af værktøjerne fra kurset på VIA til at hjælpe hinanden, hvis vi har nogle dilemmaer fra dagligdagen. Det er første punkt på vores møder. Blandt kollegaerne har Linda mødt man-

Prøv selv mindfulness i klassen

Klappøvelse – giver energi og kropsbevidsthed.

Guid eleverne i rundturen:

- ☺ Stå op. Mærk fodsålerne.
- ☺ Klap på ydersiden af benene op til hoften og på indersiden ned. Gentag tre – fire gange. Slut oppe ved hofterne
- ☺ Bank med knyttede næver på ballerne. Brug gerne lidt kræfter
- ☺ Klap med løs hånd på maven
- ☺ Klap med højre hånd på venstre hånd. Klap videre op af venstre arm, over brystet. Her skifter man hånd, så venstre hånd klapper på højre arm fra skulderen og ud til højre hånd, så det bliver en slags klappercirkel. Gentag tre – fire gange
- ☺ Hiv blidt op, til siden og ned i øreflipperne
- ☺ Lad håndfladerne mødes på midten af panden og lav nogle stryg udefter. Gentag et par gange.
- ☺ Massér midtpunktet i panden med håndfladerne.
- ☺ Massér tindinger og kæbe med fingerspidserne
- ☺ Lav til sidst nogle stryg ned over ansigtet

Kilde: Katinka Gøtzsche, underviser på VIAUCs kursus *Mindfulness og empati*, www.bornslivskundskab.dk, hvor du kan finde flere øvelser.

Mindfulness og relationskompetencer for lærere

1. **VIA Center for Undervisningsmidler udbyder kurset *Mindfulness og empati*, der omfatter fem kursusdage hen over et semester. Kurset har to fokusområder:**
 - at udvikle læreres evne til at være nærværende, opmærksom, og god kontakt med egen indre dømmekraft
 - at give lærere input til at anvende kompetencerne i undervisningen
2. **I samarbejde med DPU igangsætter *Læreruddannelsen på VIA University College i Aarhus et pilotprojekt om relationskompetencer og nærvær på to hold på første årgang i det kommende studieår. Projektet har tre niveauer:***
 - Et *læreruddanner niveau* med fokus på undervisernes kompetenceudvikling og udvikling af en didaktisk rammesætning for arbejdet med relationskompetencer på læreruddannelsen.
 - Et *læreruddannelsesperspektiv* med fokus på de studerendes kompetenceudvikling
 - Et *skoleniveau* med fokus på, hvordan uddannelse og profession i skolen kan samarbejde om børns udvikling af grundlæggende og almene kompetencer.

Risskov Skole, Gammelgårdsskolen og Skæring Skole er VIAs partnerskabsskoler i projektet.

Kilder: VIA University College og VIA Center for Uddannelsesmidler

Se flere foto fra 4.C på www.aalf.dk > **Udgivelser** > **SKOLEN** > **Mere fra SKOLEN**

Fortsættes side 8

At danse som knækbrød og vand

Bare tæer og højt musik i festsalen samt 50 elever fra 1. klasse og to professionelle dansere. Det var ingredienserne i en dag med dans for 1. klasserne på Skæring Skole.

Gennem ordningen **Dans for børn** havde skolen været heldig at få et gratis besøg af dansegruppen KOMPLOT, som fremførte en forestilling og efterfølgende lavede workshop i dans.

Dans for børn er et møde i alle aldre, der vender op og ned på forestillingen om, hvad denne kropslige kunstart kan være for en størrelse. Ordningen har eksisteret siden 2007.

Børnene havde efterfølgende disse kommentarer til danseoplevelsen:

– Lidt mærkeligt at skulle danse med bare tæer, og jeg kunne bedst lide at danse alene.

– Det var anderledes, fordi det var anderledes. Vi plejer at sidde på stole og lave opgaver, men det var bare sjovere at danse.

– Jeg fik helt kvalme af at danse.

– Vi lærte en sjov pegefingerdans. Og vi lærte også en sjov vægtdans – vægtdans er en dans, hvor man skal bruge hele sin vægt på hinanden.

– Det var skægt at danse – og vi så, hvordan man kunne danse som knækbrød og vand.

– Vi fik rørt os meget, så vi fik god energi – og det var spændende at optræde for hinanden.

Lærer på Skæring Skole, Gitte Batz, var glad for det store engagement, som eleverne lagde for dagen.

– Eleverne var helt med på at prøve de mange sjove danseøvelser. Det er en stor kvalitet at lade børnene møde dansen præsenteret via professionelle dansere, siger Gitte.

Med i danseforløbet var også et par lærerstuderende. De fik meget ud af at se eleverne i andre rammer end i klasseværelset.

– Det var lærerigt at se, hvordan alle børnene gik ind i opgaven. Alle havde svært ved at holde smilene tilbage, selv om drengene havde været lidt skeptiske over for alt det dansehalløj, som efter deres mening jo højst sandsynligt havde noget at gøre med ballet, som vi jo alle ved er for piger, fortæller de lærerstuderende. □

Fortsat fra side 7

ge spørgsmål, og interessen for mindfulness gælder også skolens ledelse. Derfor har Risskov Skole nu et mindfulnessrum, som lærere og pædagoger kan bruge til fordybende aktiviteter. Linda anvender selv rummet som et konsultationsværelse for sine kollegaer. Hver mandag i ti-pausen holder hun åbent hus i rummet, hvor skolens personale kan komme og spørge om øvelser og hvordan, de kommer i gang i klasserne.

– Jeg møder nogle gange overbevisninger om, at mindfulness er noget religiøst. Det er det ikke. Nogle få teknikker er lånt fra buddhismen, men den mindfulness, man lærer på VIA, bygger i langt højere grad på moderne danske pædagogiske og psykologiske tanker og ideer. Vi bruger teknikkerne som en støtte til den faglige undervisning.

Teknikkerne med at styrke bevidstheden om sig selv, har også styrket Linda som lærer:

– At være lærer er jo et job i menneskeligt fællesskab, og det kræver god selvkontakt og autenticitet. Det er min erfaring, at jo mere jeg er mig selv, venlig og åben, jo mere hører andre

mennesker, hvad jeg siger, og det er forudsætningen både for et godt læringsrum og for selv at trives som lærer.

Tilbage i 4.c er klassen i gang med en energiovelse, de selv har opfundet, *Mind-parkour*.

I dyb koncentration og mental ro snor de sig efter hinanden på række gennem skolegården i fuld fart, over bænke, under borde, op ad mure, i armgang hen ad klatrestativer, slalom omkring træerne, sprinter tilbage til klassen, lukker øjnene, mærker pulsen, åndedrættet, nærværet og hinanden. □

Seminariekor, LooneyTunes og Grønløkkeskolens kor under ledelse af dirigent Birgit Nielsen fra Læreruddannelsen i Aarhus

Sang skaber glæde – fællessang skaber fælles glæde

Grønløkkeskolens kor deltog 18. marts i den årlige forårskoncert på Via University College.

Læreruddannelsens kor var til den årlige forårskoncert udvidet med voksenkoret LooneyTunes og Grønløkkeskolens kor med elever fra skolens tredje og fjerde klasser. De fik en værdifuld oplevelse og en masse erfaring ved projektet.

– Voksenkorene var gode, og jeg kun-

ne godt li' at synge sammen med nogle stærkere stemmer. Det gav mere styrke, og vores klang blev bedre, fortæller Anton fra 4. B.

Samme oplevelse havde korets lærere Mette Tjagvad og Bjørg Lindvang, som fremhæver, at det har været dejligt med et mål og noget at øve op til.

De ser en lang række andre fordele og positive effekter ved projektet:

– Koret får en fællesskabsfølelse, for vi arbejder sammen for at projektet skal lykkes. Eleverne er sammen på tværs af årgangene og får en "koridentitet". De bliver ganske enkelt dygtigere til at synge og henter nogle værdifulde erfaringer ved at være en del af et større ensemble, påpeger de to musiklærere.

Mette og Bjørg pointerer, at projektet skaber synlighed omkring skolekor både for forældre, skoleledelser og musikkollegaer.

– I vores kor inkluderes både "knaldperler" og "stille piger" – det arbejde gøres nemmere ved at give dem nogle konkrete og flotte koroplevelser, der kun kan lykkes, når alle trækker i samme retning. Ikke mindst når skolekor bygger på frivillig deltagelse tre kvarter om ugen. □

Se flere foto fra koncerten på aalf.dk
>Udgivelser > SKOLEN > Mere fra SKOLEN

Rasmus, 4. A. Det var en udfordring at synge med det store kor. De havde erfaring – vi lærte meget af dem. Det var nyt og lærerigt at synge med dirigent. Det var sejt. Jeg er stolt af mig selv.

Anna Elina, 3. A. Voksenkorene var gode, og jeg kunne godt li' at synge sammen med nogle "stærkere" stemmer. Det gav mere styrke og vores klang blev bedre.

Anton, 4. B. Det var sjovt, fordi vi stod på en scene. Fedt at synge for så mange mennesker.

Rikke, 4.B. I starten havde jeg sommerfugle i maven, men da jeg begyndte at synge, fik jeg det fedt. Det var hyggeligt at synge med de voksne – for så lød det bare ekstra godt!

1700-tallet gennem alle sanser

– Børn husker meget bedre med sanserne. Derfor skal de opleve 1700-tallet gennem synet, næsen, munden og øret, fortæller Anne Kleberg fra Børnekulturhuset til aalf.dk. Foran Vor Frue Kirke stod Anne Kleberg hver dag i alt slags vejr klædt ud som tiggerkone. Årsagen var 1700-talsfestivalen, som foregik over det meste af Aarhus midtby. Med munden fuld af rådne tænder, et lille varmende bål og en slidt kost fortæller hun børnene sin livshistorie.

Ud over tiggeren ved Vor Frue Kirke kunne eleverne på deres byvandring blandt andet opleve en sjofel smædesangerinde, en erotisk digter, en hårdtarbejdende bager og en tårnråber i Domkirketårnet. □

En tiggerkone ved Domkirken.

De mindste deltagere i festivalen over sig i fjerpenne-skrivningens svære kunst.

Festlig revyeftermiddag

Den 16. maj havde fraktion 4 besøg af Underholdnings-Compagniet.

– Det er en fornøjelig gruppe på fem sangere samt en fremragende pianist, der på bedste vis ledsagede sangene, fortæller Viggo Østergaard fra arrangementsudvalget.

– Sangerne lagde ud med sange af Kai Normann Andersen og Sven Gylmark med flere. Det gjorde de rigtig godt. Derefter var der en række herlige revynumre festligt fremført med et dejligt humør – og ofte sang publikum med.

Efter en kaffepause fik vi flere sange og monologer, som alle blev krydret med kostumer som passede til numrene. Det var en hyggelig eftermiddag med festlig og fremragende underholdning. □

Naturfagsmaraton

Sebastian og Carl Johan på 13 år fra Kragelundskolen var mødt op på Højvangskolen til dette års udgave af Naturfagsmaraton for at deltage med deres model og for at tjene point ind til deres klasse i konkurrencen. De havde lavet en såkaldt "vindbil". Opgaven var, at den skulle køre 2 meter ved hjælp af lidt vind fra en blæser.

– Den kørte ikke bare 2 meter, men hele 5 meter og 85 centimeter. Det er ikke bare en vindbil, men en vinderbil, fortalte de to drenge stolt.

Begge drenge var enige om, at det havde været meget sjovt at deltage i Naturfagsmaraton.

– Det er en god måde at arbejde med natur og teknik på, og vi få mere

Carl Johan og Sebastian fra Kragelundskolen med deres model af et vindskib.

ud af det end bare og sidde ved bordene og lytte. □

Fakta:

- Naturfagsmaraton er for alle 5. og 6. klasserne i Århus Kommune
- Opgaven går ud på at løse 10 stillede udfordringer inden for natur og teknik. Det er så op til klasserne at finde ud af, hvordan udfordrin-

gerne kan løses. De skal selv finde materialer, konstruere modeller og fordele udfordringerne imellem sig

- Der går to måneder fra opgaverne stilles til eleverne skal præsentere deres løsninger

Ludomaner blandt børn i Århus?

– En stor undersøgelse fra Canada viser alvorlige tendenser til afhængighed af såkaldte problemspil blandt skoleleverne – en afhængighed der kan føre til ludomani, siger Theresa Albøge Laursen fra Sundhed og Trivsel i Børn og Unge.

Gør det sig også gældende i Danmark? Det skal et pilotprojekt afdække blandt andet via en undersøgelse blandt alle eleverne i 6. til 9. klasse i Aarhus. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med Forskningsklinikken for Ludomani på Aarhus Universitet. Udover undersøgelsen vil der også være et undervisningsmateriale om ludomani, som kan benyttes i undervisningen. Projektet løber frem til jul 2012. □

De er piloter på digitalisering

Flere skoler i Aarhus Kommune er med i et af pilotprojekter, hvor målet er at gøre skolerne 100 procent digitale i deres kommunikation. En af dem er Viby Skole

Af Birgitte Dalum

– Målet er at få forældrene tættere på – på sekundet – med elektronisk kommunikation og samarbejde. Vi vil inddrage dem i barnets liv på skolen – og inddrage dem i den kæmpestore didaktiske og pædagogiske indsats, som medarbejderne yder. Vi vil formidle barnets dag via fotos og skabe basis for en dialog i familien om aktiviteter og læring. Vores mål var en dynamisk dialog med strøm på!

Det siger Kalle Kristensen, som er skoleleder på Viby Skole. Beslutningen om at erstatte papir med digital kommunikation blev taget af skolebestyrelsen for to år siden, fortæller han:

– Vi regner med at projektet skaber værdi. At vi får en bedre skole og sparer tid, så vi får mere tid til kerneopgaven. Samtidig forventer vi, at skolens forældre bliver mere tilfredse og at lærerjobbet får mere synlighed, anerkendelse og respekt.

I projektet arbejder ledelse, elevråd og skolebestyrelse sammen med lærere og pædagoger om at lægge en strategi for skolens digitale kommunikation.

– Der er klare forventninger fra forældrene om, at skolen kan digitalisere sin kommunikation – og gøre det hurtigt. I vores seneste Forældretilfredshedsundersøgelse ønskede mange forældre en bedre kommunikation, fordi det kan hjælpe dem med at støtte op om børnene og involvere sig i børnenes skolegang. De vil rigtig gerne. Men det kommer ikke af sig selv. Så vi er gået sammen med forvaltningen i Børn og Unge om at udvikle vores digitale kanaler og tage hul på den udfordring, der er at bruge disse kanaler målrettet til effektiv digital kommunikation, fortæller formand for skolebestyrelsen på Viby Skole, Michael Viskum.

Nye mål for kommunikationen

I de kommende måneder vil skolen arbejde for at omsætte strategien til praksis – fra indskoling til udskoling. Her vil det pædagogiske råd og skolens selvstyrende teams samt MED blive involveret. Der skal sættes ord på, hvordan ugeplaner, lektier og centrale informationer udsendes til elever og forældre.

God kommunikation på Viby Skole skal

- Skabe et øget engagement og klare forventninger hos forældre, elever og personale
- Styrke informationsniveauet og understøtte et samarbejde baseret på åbenhed og tillid

Fra Viby Skoles kommunikationsstrategi – marts 2012:

Skoleleder Kalle Kristensen, Viby Skole og formand for skolebestyrelsen Michael Viskum.

Samtidig lægger skolen særskilte strategier for kommunikationen på PersonaleIntra, ForældreIntra, ElevIntra og hjemmesiden.

– Overordnet vil vi ensarte vores kommunikation og gøre det let for personalet at kommunikere med forældre og elever. Men vi vil også synliggøre skolens profil. Vi har et godt brand, ”Skole for livet” – og hjemmesiden er et oplagt sted at bruge det, fortæller Michael Viskum. □

Kontakt:

- Skoleleder **Kalle Kristensen**, Viby Skole. Mail: kalkr@aarhus.dk
- HR- og Kommunikationschef **Henrik Vinther Olesen**, Børn og Unge. Mail: hvo@aarhus.dk

Om digitalisering i Aarhus Kommune

Aarhus Kommune har en Kanalstrategi med en række mål for at digitalisere kommunikation og kontakt med borgerne. Kanalstrategien lægger sig op ad en fælleskommunal digitaliseringsstrategi, e2015. Børn og Unge er på trapperne med en strategi for at digitalisere sin interne og eksterne kommunikation.

To pensionerede, aarhusianske skolebibliotekarer drog i januar på seminar på DPU i København for at drøfte fremtiden for Skolens Kulturarv. De beretter her om de vigtigste fokuspunkter og opfordrer til gode udstillingsvilkår for Aarhuskolernes historiske Samling

Skolens kulturarv

Af Ejvind Hansen og Per Priess, pensionerede skolebibliotekarer

Den 24. januar 2012 var vi 40, som mødte frem til et seminar på DPU, Danmarks pædagogiske Universitet, for at drøfte fremtiden for Skolens Kulturarv.

Fokusområderne var:

- At fastholde muligheden for at kunne forske i dansk skolehistorie
- At arbejde for at bevare et nationalt skolemuseum (ikke nødvendigvis i København)
- At fremme mulighederne for at kunne hjælpe de cirka 30 mindre skolehistoriske samlinger/ skolestuer
- At fremme ideer om museumsundervisning via regionale centre
- At udvikle moderne formidlingsmetoder – fx et eksperimenterium
- At skabe flytbare temaudstillinger

Det er vigtigt at synliggøre museernes vejledningstilbud ved at inddrage børn og unge i de temaer, som skal igangsættes. Det kunne fx være mobning, idrættens betydning eller kunst i undervisningen.

Det levende skolemuseum

Et skolemuseum vil for de fleste være et erindringssted for gode og måske mindre gode oplevelser. Der skal ikke kun være genstande/bøger/fotos at se på; der skal være mulighed for oplevelser og selvvirksomhed i forbindelse med fx enkle eksperimenter i fysik, byggeopgaver i rumgeometri, skrive-læseopgaver med diverse skrifttyper med videre. Man kan forestille sig skiftende udstillinger, som kan belyse fagenes udvikling med demonstration og forevisning udført af gæstehold af skolelever.

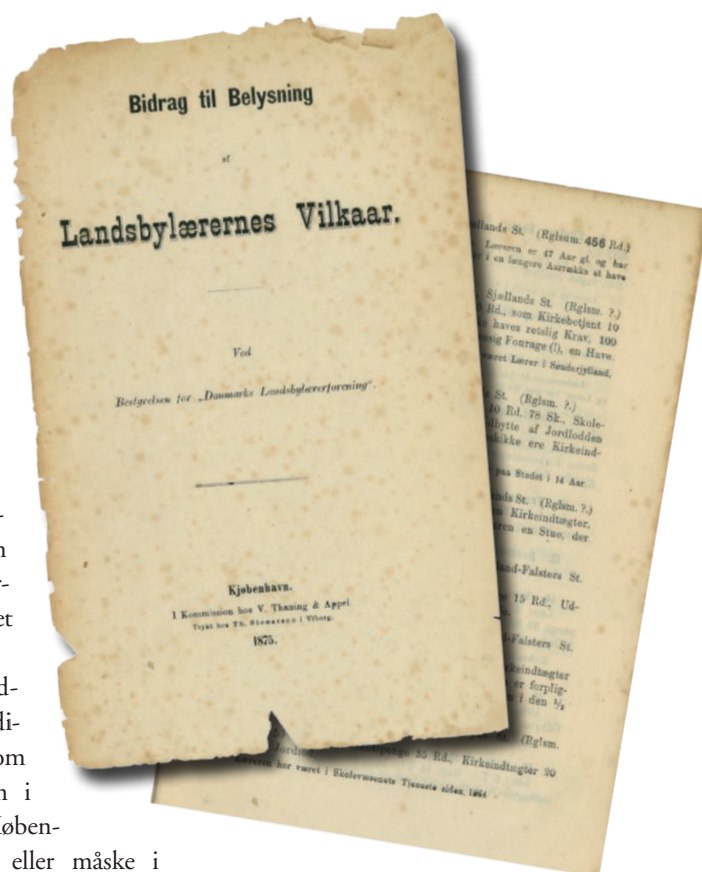
De lokale skolehistoriske samlinger

De lokale muligheder for vore små skolehistoriske samlinger er meget forskellige. Typisk ligger de i et klasseværelse i en ældre skolebygning, men det kan også være et samarbejde med det lokalhistoriske arkiv, eller som her i Aarhus i et samarbejde med Læringscentret på Sødalskolen.

Nationalt må der nødvendigvis være en koordinerende overbygning som et Dansk Skolemuseum i en passende bygning i København, Odense, Aarhus eller måske i Randers eller Viborg. Det er vigtigt at få klarlagt de økonomiske muligheder og de mange gode tanker og ideer.

125.000 hjemløse museumsgenstande

Når de 125.000 genstande fra det lukkede Dansk Skolemuseum, som p.t. befinder sig i ti 20-fods containere, er pakket ud og registreret, vil de unikke genstande, heraf en hel del fra 1800-tallet, kunne danne grundstamme i et nationalt skolemuseum, mens en del af de resterende bevaringsværdige genstande kunne fordeles til de cirka 30 mindre historiske skolesamlinger. Dog skal nævnes, at en del af Dansk Skolemuseums materiale er overgået til DPU; det drejer sig om 12.000 anskuelsestavler samt flere hundrede bøger.

Vi tre pensionerede skolebibliotekarer, som arbejder med Aarhuskolernes historiske Samling, ønsker os brændende, at Børn- & Unge ledelsen, skolelederne, Aarhus Lærerforening og Kulturrådmanden vil fremme mulighederne for, at der fremover er et udstillingslokale til skiftende udstillinger om Aarhus Skolevæsens historie, om vore mange skoleforsøg, om de forsvundne fag m.m. – ligesom vi også synes, det er oplagt at oparbejde visse emnekasser, lånt fra Skolernes Fællessamling (SKOLF) via skolebibliotekaren. □

Se mere om emnekasserne på www.skolf.dk > Historisk samling

Arbejdet har været en gave

Tre markante TRere har i dette skoleår sagt farvel til deres aktive arbejdsliv som lærere og dermed også til hvervet som TR for deres kolleger. Alle tre har været yderst aktive både i arbejdet for gode arbejdsvilkår på deres skoler og i den brede skolepolitiske debat

Af Thorkil Bjerrum

Ole Vinther har været TR på Elsted Skole i 19 år. Han peger på, at de forskellige arbejdstidsaftaler har givet en del forhandlinger ude på skolerne.

– Jeg skulle sammen med ledelsen aftale tiden til næsten alle opgaverne på skolen. Det tog meget af TR-tiden, og det kunne være blevet meget svært at gennemføre, men gennem hele min karriere som TR, har jeg været heldig at have en ledelse, der var indstillet på at opnå

resultater til gavn for alle. Vi har altid forhandlet i en god tone, siger Ole.

Han fremhæver den ekstra viden, opgaven har givet ham.

– Jeg har ofte følt mig beriget af min TR-opgave. ÅLF sørgede hele tiden for, at jeg var godt klædt på. Jeg har nydt meget godt af ÅLFs kurser, og jeg har været meget glad for mit arbejde som TR som ofte har været en gave for mig, fortæller Ole. □

Ulla Stougaard har oplevet store forandringer i rollen som TR på Hasle Skole gennem 25 år.

– Da jeg startede, var opgaven mest at tale med kolleger, der havde brug for sparring og eventuelt at deltage i tjenstlige samtaler. Men så var det, at politikkerne begyndte med deres mistillid til lærerne. Med indførelsen af U, F og Ø-tid fik TR en meget mere aktiv rolle, fortæller Ulla, der har været meget glad

for sine opgaver, men især fremhæver et område.

– Jeg har været meget glad for at mødes med kolleger fra andre skoler og snakke om, hvordan forholdene var hos dem, og hvordan de løste de forskellige problemer, der opstod. Det har været en rigtig god sparring, som har gavnet mit TR-arbejde på Hasle Skole, siger Ulla. □

Søren Lykke Madsen har kun været TR i 4 år på Søndervangsskolen, men har været et kendt ansigt i den skolepolitiske debat siden 70'erne. Han påpeger, at ytringsfriheden i Aarhus Kommune stadig bør have den største bevågenhed.

– Jeg havde en kollega på Søndervangsskolen tilbage i slutningen af 70'erne, der blev nægtet ansættelse på en anden skole med den begrundelse, at han var venstreorienteret. Det kom der en større sag ud af, og det endte med, at rådmænd Thorkild Simonsen måtte give to skoleinspektører en næse. Det var det rene "berufsverbot", vi der kæmpede imod, husker Søren.

Ytringsfrihed er ikke noget man får, men noget man tager, og for Søren er det stadig aktuelt, at man forholder sig kritisk og er klar til at sige, hvad man mener:

– Men at ytre sig er der naturligvis ikke nogen, der tør gøre alene. Det tør man kun gøre, når man organiserer sig. Og man organiserer sig ikke blot ved at melde sig ind i lærerforeningen, men også ved at være aktiv, kritisk og stille krav til lærerforeningen. Det gælder også på den enkelte skole. En nok så god TR kan ikke ændre forholdene på en skole. Det kan kun aktive medlemmer, der stiller krav til deres TR og holder ham eller hende i ørerne, siger Søren Madsen. □

Se de fulde interviews med Ole Vinther og Ulla Stougaard samt Søren Madsens egen artikel om ytringsfrihed på www.aalf.dk > **Udgivelser > Mere fra SKOLEN**

Flot medlemsopbakning til årets generalforsamling

Krisebevidstheden og den økonomiske usikkerhed var gentagne temaer til ÅLF's generalforsamling 2012. De tunge præmisser skræmte dog ikke medlemmerne væk fra hverken debatten, valget eller festen

Kampvalget om næstformandsposten udeblev, og medlemsdebatten var ikke voldsom. Alligevel var det langt fra opgiveness, der prægede den årlige generalforsamling i ÅLF. Her deltog 432 medlemmer i den politiske del med debat og styrelsesvalg, mens 470 medlemmer tog del i de kulinariske og danseglade festligheder.

Medlemmer på talerstolen

Under den politiske del af dagen var flere medlemmer på talerstolen under gennemgangen af og debatten om de faglige, pædagogiske og organisatoriske forhold:

Jesper Skorstengaard fra Rosenvangskolen motiverede en støtteerklæring til lærerne i Randers. De er på mødeplan på grund af manglende enighed med forvaltningen om en arbejdstidsaftale endnu et skoleår og har i grelle tilfælde op til 32 lektioner på lærerskemaet.

– Den rigide planlægning går ud over arbejdsmiljøet og forholdet til kollegerne, understregede Jesper Skorstengaard.

– Tilliden mellem lærere og pædagoger kan lide et knæk. Det holder ikke at fremhæve egne medlemmer på bekostning af andre medlemsgrupper, sagde **Jette Jensen**, Jellebakkeskolen, med afsæt i den daværende debat om lederens manglende råderet over skolernes SFO-budget. Hun opfordrede styrelsen til ikke at sætte en strategi, der forsøger at prioritere mellem undervisning og fritid.

Kaare Sørensen fra Skåde Skole mindede skolelederen om Aarhus Kommunes personalepolitikens fokus på helhed og sammenhæng:

– Nogle skoler har på grund af udgifter til specialundervisning ikke råd til midler til almenundervisning. Er det helhed og sammenhæng, når en specialklassekonto kan give skolerne så skæv en virkelighed i dagligdagen, at de visse steder ikke har råd til biologibogen? spurgte Kaare Sørensen rådmand Kristian Würtz.

Flemming Thisted fra Sabro-Korsvejskolen refererede til, at ÅLF og Børn og Unge har indgået en aftale, hvor vikartimer kun udløser en faktor på 0,5 (modsat 1,23 ved normalundervisning). Sigtet for ÅLF er blandt andet at gøre prisen på vikartimer konkurrencedygtig i forhold til studenter og andre ikke-lærerruddannede.

Flemming Thisted påpegede, at der findes alternativer, og at løsningen i forvejen ligger i overenskomsten men sjældent bliver brugt. Han henviste til, at har man sammenlagt haft kommunal (eller amtlig) ansættelse i mindst et år med mindst 8 uger i snit, har man krav på et pensionstillæg på 17,3 procent.

Formand for Overenskomstudvalget i DLF, **Gordon Ørskov Madsen**, fik generalforsamlingens opbakning til også at sende en støtteerklæring til lærerne i Halsnæs, som i lighed med Randerslærerne er henvist til at arbejde på mødeplan.

Mette Heegaard fra Tilst Skole opfordrede ÅLF til at inddrage de nye kommunikationsveje som sms og net-tv i sine kampagner og den generelle information.

– Rotationsordninger er generelt, vurderede **Thomas Medom**, Rosenvangskolen.

– At få indført rotation mellem lærere er en skalopgave for den kommende styrelse, så flest mulig unge og nyuddannede bevarer

gnisten ved at være lærer.

Gunnar Friedrichsen fra Center 10, Aarhus High School erklærede sig helt på linje med kommunerne i deres analyse af, at det giver den bedste kvalitet i undervisningen, når eleverne er sammen med deres lærer.

– Men så skal eleverne blot have flere timer, sagde han.

Slutteligt takkede formand i ÅLF, **Søren Aakjær**, for deltagelsen i den politiske del af generalforsamlingen:

– Jeg er stolt af at være jeres formand, erklærede han og pointerede:

– Den strategi, der driver værket, er at få det bedst opnåelige resultat. Århus Lærerforening spiller konstruktivt ind i alle sammenhænge. Vi kan gøre en forskel i fælleskab. Det vil jeg fortsat arbejde for.

Var det den cool fremtoning på talerstolen, der afgjorde, hvor du satte dine stemmer ved valget af ÅLF's nye styrelse? Var det den gode pointe i det skriftlige valgoplæg i SKOLEN? Var det to fadøl og et tilfældigt kryds – eller var det fordi, du kendte nogen, der kendte vedkommende?

SKOLEN har spurgt nogle af medlemmerne: **Hvorfor stemte du, som du gjorde?**

Erik Østergaard Jensen
Jellebakkeskolen

Talerne ændrede en enkelt stemme for mig, men ellers vidste jeg på forhånd, hvem jeg ville stemme på, inden jeg kom til generalforsamlingen. Der var i øvrigt fine oplæg fra talerstolen, og de stemte godt overens med de skriftlige oplæg.

Rasmus Apel
Engdalskolen

Jeg havde besluttet en enkelt kandidat i forvejen, som jeg ville stemme på, men resten af mine stemmer blev afgjort på generalforsamlingen.

I den siddende styrelse er der en del, der minder om hinanden, så jeg ville gerne vælge noget mere forskellighed ind. Dét spillede ind på min stemmeafgivelse, men det helt afgørende for mig var den umiddelbare gennemslagskraft på talerstolen.

Signe Sørensen
Skjoldbøjskolen

Jeg vidste stort set på forhånd, hvem jeg ville stemme på.

Jeg stemte på to, jeg kender, og så kom der en tredje på min stemmeseddel på grund af et mundtligt valgoplæg med gode visioner.

Lone Stephanie de Pauli
Skæring Skole

Som TRS kender jeg de fleste af de opstillede kandidater, så jeg vidste nogenlunde, hvem jeg ville stemme på, inden jeg kom. Valgoplæggene kunne dog godt flytte mine stemmer. Fx synes jeg, at styrelsen er meget mandsdomineret, så jeg var positiv over for de kvindelige kandidater.

Tove Borch takker af og skal på politisk afvænnning

Efter 14 år som et yderst aktivt medlem af styrelsen siger Tove Borch farvel til en opgave og et arbejde, der har været en stor del af hendes liv. Den 1. april 2012 er det slut. Hun valgte ikke at genopstille til styrelsen ved generalforsamlingen i marts.

– Det har været utroligt privilegeret at arbejde i og for ÅLF. Og jeg har været lykkelig for opgaverne. ÅLF og DLF er sat her for at gøre det så godt for medlemmerne, det er muligt, og jeg har været med til at finde veje hertil. Jeg har haft som mål at være med

At mange lærere i Aarhus har stor respekt for Toves mangeårige arbejde i ÅLF viste sig tydeligt på generalforsamlingen i marts. Tove blev hyllet med blomster og gentagende klapsalver af en stående forsamling.

til at male det store billede til glæde for medlemmerne generelt. Det har været en stor opgave, men også en opgave, jeg har været taknemlig for, fortæller Tove.

Tove kom ind i styrelsen i 1998 samtidig med, at hun var TR på Møllevangskolen. Hun har haft tillidsposter som næstformand og udvalgsformand og var fra 2004 til 2008 medlem af hovedstyrelsen i DLF.

– Det var en spændende tid. At få lov til at have indflydelse på så mange forskellige nationale skoleområder, som jeg havde i den tid, var et ansvar, jeg nød meget.

Samtidig kunne jeg give styrelsen i ÅLF gode inputs og viden om de skolepolitiske initiativer nationalt.

Det er ifølge Tove med en blanding af vemod og glæde, at hun nu skal forlade Grønnegade 80, hvor hun siden 2002 i kraft af sine mange tillidshverv har haft fuldtidsbase i hjørnekontoret.

– Der er meget jeg kommer til at savne. Jeg ved, at jeg nu skal på en kraftig skolepolitisk afvænnning. Men jeg glæder mig også til alt det nye, der nu bliver plads til i mit liv. Jeg får nu mulighed for at fordybe mig i nye områder, som jeg tidligere kun har snuset til. Hvad det skal være, ved jeg ikke endnu. Jeg skal først have ÅLF-arbejdet overstået på en god og ordentlig måde, siger hun. □

Læs en længere samtale med Tove på aalf.dk > Nyheder

ÅLF's nye styrelse

På generalforsamlingen blev de 12 politikere valgt, der skal tegne ÅLF's politik fra 2012 til 2014. 10 af de valgte er gengangere, mens 2 af de nye styrelsesmedlemmer er debutanter i det fagforeningspolitiske arbejde. De nye styrelsesmedlemmer peger her på deres politiske hjertesag:

Mette Heegaard · 34 år · Tilst Skole

♥ Arbejdstidsaftalen 2013 – den er et ubeskrivelig vigtigt fundament for et godt arbejdsliv og lærerliv.

Kåre Sørensen · 53 år · Skåde Skole

♥ Jeg vil arbejde for
– at medierne ikke med usande påstande nedgør lærernes dybt seriøse og enormt ambitiøse arbejde, under ekstremt vanskelige arbejdsvilkår!
– et arbejdsmiljø, der er så godt, at lærere ikke bukkes under og må sygemelde sig!

Rikke Gierahn Andersen · 46 år · Højvangskolen

♥ Jeg brænder for at gøre en fagpolitisk indsats for medlemmerne og være med til at skabe nogle synlige resultater. Ikke mindst **arbejdsmiljøindsatsen** ligger mit hjerte nær, for "uden mad og drikke, dur helten ikke" eller sagt på en anden måde; et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø er en forudsætning for, at vi kan bevare engagementet og skabe høj kvalitet i undervisningen.

Jesper Weber Skorsteengaard

39 år · Rosenvangskolen

♥ En kommende arbejdstidsaftale skal levere kvalitet i undervisningen. Derfor skal aftalen sikre den fornødne tid til forberedelse, efterbehandling og samarbejde. En ny arbejdstidsaftale skal bygge på grundige diskussioner, hvor **pædagogiske argumenter** spiller en central rolle.

Flemming Pedersen · 49 år · Kragelundskolen

♥ Fokus skal rettes mod at bevare lærernes arbejdsglæde og engagement i en presset tid.

Anna Bang Sinnbeck · 29 år · Skåde Skole

♥ Jeg tænder på et tillidsfuldt arbejdsmiljø, hvor samarbejdet med elever, forældre og ikke mindst ledere bygger på tillid. Samtidig brænder jeg for et **stærkt fællesskab**, hvor vi tager hånd om, og hensyn til, hinanden – især dem der går en usikker arbejdssituation i møde til sommer.

Jesper Hejndorf · 48 år · Katrinebjergskolen

♥ Det er vigtigt, at man retter et skarpt fokus på områder, der er aktuelle, og hvor man bruger sine evner bedst. Altoverskygende for mig bliver det, at vi sikrer byens lærere den bedste mulige arbejdstidsaftale og hele tiden afsøger muligheder for **stillingskabende initiativer**. Og så bliver det sjovt at stå i spidsen for Café ÅLF'ert for femte gang.

Arne Krogsgaard · 41 år · Åby Skole

♥ Jeg vil arbejde for, at vi beholder den inkluderende, integrerende og differentierende folkeskole, hvor der er **plads til alle** – også masser af lærere ...

Lars Overballe · 58 år · Næshøjskolen

♥ Arbejdstidsaftalen har min første prioritet. En ordentlig arbejdstidsaftale er grundforudsætningen for et tåleligt arbejdsmiljø, for **arbejdsglæde og kvalitet** i undervisningen. Økonomien vil lægge et alvorligt pres på de forhandlinger, som ÅLF skal indgå i for at opnå en arbejdstidsaftale.

Dorthe Ryom Fisker · 39 år · Næshøjskolen

♥ Vi skal som lærernes fagforening være proaktive interessenter i skolens virke med særlig fokus på det **pædagogiske og didaktiske felt**. Vi skal sikre, at lærernes arbejdstid skaber rammen for reel nærvær og tid sammen med eleverne.

Jørn Kokkendorff · 60 år · Vorrevangskolen

♥ Jeg brænder for den udelte **enhedsskole**. Den skal være rammen for inklusion, og den skal styrkes ved at lærerne skal efteruddannes i undervisningsdifferentiering – helst praksisnært på linje med Folkeskolens Fællesskaber. Jeg vil kæmpe imod kontrol- og dokumentationshysteriet. Og sammenholdet i fagbevægelsen fylder meget hos mig.

Søren Aakjær · 34 år · Formand i ÅLF

♥ Lærers rolle skal anerkendes, og der skal gives gode rammer for at lave god undervisning.

Det betaler sig at sænke klassekvotienterne

En svensk undersøgelse viser, at eleverne vil højne deres udbytte af undervisningen med cirka 10 procent, hvis klassestørrelsen nedsættes med 5 elever

Af næstformand i ÅLF Jesper Weber Skorstengaard

Før valget var det en del af både SF's og Socialdemokratiets politik, at der skulle opsættes en maksimal klassekvotient på 24 elever. Desværre blev det ikke en del af regeringsgrundlaget på grund af rigets skrantende økonomiske tilstand.

Som lærere med fødderne solidt plantet på linoleumsgulvet har vi vist aldrig været i tvivl om, at antallet af elever i klassen spiller en afgørende rolle for deres udbytte. Derfor har de seneste års stadigt stigende klassestørrelser, med begrundelse i en økonomisk forståelse, været svære at acceptere.

Men ny svensk, dansk og amerikansk forskning peger på, at der på længere sigt er mærkbare fordele i at se på, om ikke mindre klassestørrelser fører til bedre resultater. Når det gælder om at øge det generelle faglige niveau, opfylde 95 % målsætningen og lave en mere inkluderende skole, så taler forskningen for, at der er noget at hente.

Den svenske undersøgelse viser, at eleverne vil højne deres udbytte af undervisningen med cirka 10 procent – både når det gælder faglige kompetencer og personlige kompetencer som selvtilid og motivation, hvis klassestørrelsen nedsættes med 5 elever.

Høje klassekvotienter påvirker i høj grad de elever, der har svært ved at følge med i undervis-

ningen, og derfor har tendens til at falde fra. Når antallet af elever mindskes, øges deres mulighed for at deltage i plenum-

undervisning, deres koncentrationsevne styrkes og lærernes mulighed for en differentieret undervisning forbedres.

Samtidig er der belæg for at sige, at mange af de elever, der har det svært i folkeskolen ofte også har det svært ved de ting, som sker i tilknytning til undervisningen. Helt konkret viser amerikansk forskning, at når man nedsætter klassekvotienten, så begynder forældresamarbejdet at fungere langt bedre til gavn for både den enkelte elev og klassen som helhed. Desuden tales der i de amerikanske undersøgelser om "utilisgtede positive effekter" på lavere klassestørrelse fx mindre vold og trusler i klasserummet.

Så den burde ligge lige til højrebenet: Lav mindre klasser med tilstrækkelige støttefunktioner! Så har inklusionsprojektet og 95 % målsætningen en reel mulighed for at lykkes. □

Kildehenvisning:

Svensk: Långsiktiga effekter av mindre klasser, Peter Fredriksson, Hessel Oosterbeek & Björn Öckert IFAU Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering 2012.

Amerikansk: Class size reduction in California High Schools: An Analysis of Survey Results for the 2006-07 Morgan Hart program. 2007. The California Department of Education.

Dansk: Heinesen, Eskil (2007): Estimating class-size effects using variation insubject-specific classes. AKF.

Et værn mod dårligt kammeratskabs smuds

Hvad gjorde man i 1912, da man havde brug for arbejdskraft til filetering af fisk i Esbjerg men ikke kunne ansætte kvinderne, da de var optaget af at tage sig af deres små børn? Skoleinspektør A.H. Larsen fandt en løsning: Forklasserne

Af styrelsesmedlem og lærer på Skåde Skole Kåre Sørensen

I april 1912 begyndte 77 seksårige piger i de to nye forklasser på Vestre og Østre Skole i Esbjerg, og mødrene kunne nu tage arbejde på den store, nye fiskerihavn. Skoleinspektør A.H. Larsen mente, at uden forklasserne var børnene henvist til gaden og 'dårligt kammeratskabs smuds', uden at nogen tog sig af deres opdragelse.

Sådan opstod ideen til det, som senere blev kaldt børnehaveklasse. Nu har der i 100 år været i tusindvis af børnehaveklasseledere, som nænsomt og tålmodigt

har ført små 5-6-årige børn ind i skolens dagligdag.

Det er ikke nogen nem proces at opnå det nødvendige fortrolige forhold og kendskab til så mange nye små unikke børn og deres forældre og derefter bringe dem videre. Den allerstørste opgave for en børnehaveklasseleder er at danne grundlaget for det faste sociale fællesskab. Her skabes den daglige tryghed, som klassen bygger på gennem hele basisuddannelsen. Når så alt endelig er velfungerende om-

kring 0. klassebørnene, så vinker børnene farvel til deres elskede børnehaveklasseleder for at fortsætte ufortrødent i 1. klasse.

Og børnehaveklasselederne? Ja, de er allerede godt i gang med alle udfordringerne omkring det næste kuld nye elever i 0. klasse. Sådan går det år efter år, og nu er der altså gået 100 år siden det første kuld i Esbjerg.

Tak for 100 års kæmpeindsats! Børnehaveklasselederne længe leve! □

□ Kontor

Grønnegade 80, 2. 8000 Aarhus C
Telefon: 8613 0388
l33@dlf.org
Faxnummer: 8613 0670
Website: www.aalf.dk

Åbningstid:

Mandag-torsdag 10-15, fredag 10-14

Formand

Søren Aakjær

Mobiltelefon: 5093 1952
soja@dlf.org

Næstformand

Tove Borch

Mobiltelefon: 2125 4553
tdbo@dlf.org

Kasserer

Jørn Kokkendorff

Mobiltelefon 2857 0952
joern.kokkendorff@skolekom.dk

□ Konsulenter

Poul Keller Jensen · pkj@dlf.org
Marie Færk · mf@dlf.org
Marius Lindersgaard · mahl@dlf.org
Søren Bonde · shbo@dlf.org
Malene Vestergård · malv@dlf.org

□ Konsulent – kommunikation

Martin Lauritzen · mala@dlf.org
Mobiltelefon: 4085 0283

□ Sekretærer

Sonja Lindsted · sls@dlf.org
Lone Helsvig Mikkelsen · lhm@dlf.org
Tania Madsen · tama@dlf.org

□ Redaktion

ÅLF telefon: 8613 0388
Martin Lauritzen (ansvarshavende)
Telefon: 4085 0283
mala@dlf.org
Thorkil Bjerrum
Telefon: 6170 6146
thorkil.bjerrum@skolekom.dk

Annonceekspedition

Martin Lauritzen · 4085 0283 · mala@dlf.org

Annoncepriser

Se www.aalf.dk

Find ÅLF på Facebook

□ Kontaktperson Aarhus afdeling

Arbejdsgruppen vedr. pensionister

Kirsten Locht
Telefon: 8625 2232
kirstenlocht@stofanet.dk

□ DLF-A

Regionscenter:

Ravnsøvej 6, 8240 Risskov
Telefon: 7010 0018
A-kassekonsulent/centerleder: Torsten Pieper

Åbningstid:

Mandag-tirsdag og torsdag: kl. 10.00-15.30
Fredag: kl. 10.00-14.30

□ Layout og tryk

Zeuner Grafisk as
Skovdalsvej 22 · 8300 Odder
Telefon: 8746 4010 · www.zeuner.dk

□ Oplag

4100 stk · ISSN: 0109-94

Efter skoletid

Der snakkes, diskuteres, planlægges og mødes i stor stil på de aarhusianske skoler. Også selvom klokken har ringet til fyraften, mødes lærerne med hinanden. SKOLEN giver her på **den sociale bagside** smagsprøver på kollegaskab efter skoletid

Hvor: Hasle Skole

Hvem: Alle ansatte

Hvorfor: Kobberbryllupsfest for de 5 kolleger, der blev ansat på skolen for 12,5 år siden

Hvornår: Marts 2012

Kobberbryllup på Hasle Skole

I 1999 var der virkelig noget ved at være nyuddannet lærer i Århus ...

Ikke mindre end 10 nye sprudlende lærere stemplede for første gang ind på Hasle Skoles lærerværelse, og de blev modtaget med åbne arme, masser af to-lærertimer, lejrskoler og nye bogsystemer. De blev sågar inviteret på en overdådig velkomstmiddag af ledelsen med mad og vin fra en aarhusiansk thairestaurant.

Meget har ændret sig på de 12,5 år, men "bryllupsstemningen" var helt intakt, da de fem lærere, der stadig er på skolen, fejrede dagen ved at invitere alle kollegaer til kobberbryllup.

Kobberbryllupsfesten startede kl. 15.00 med drink og en fælles lejlighedssang, selvfølgelig på melodien: "Det er vores bryllupsdag i dag"

Derefter var der "Tour de faglokale" rundt på skolen. Touren bød på:

- Høvdingebold og sportsvand i hallen
- Tyske gloser og små gewesener i det meget lille og støvede tyskdepot i kælderen
- Påsketema med øl og drama i historie/kristendom
- Sømslagning og den berømte drink screw-driver i sløjf
- Agurketema på biblioteket

Middagen stod i sagens natur på thaimad og asiatiske øl, slåen på tallerkenerne, taler og festsang.

En forrygende dag og aften, hvor alle smilene havde en hel del lyd på. □